

Obsah

Hlava I: Pojem mezinárodního práva	5
1. Definice mezinárodního práva	5
2. Mezinárodní společenství	5
3. Právo mezinárodního společenství	6
4. Zásada svrchované rovnosti	8
5. Zvláštnosti mezinárodního práva	10
6. Metody výuky a studia mezinárodního práva	15
7. Funkce mezinárodního práva	15
8. Název mezinárodního práva	17
9. Mezinárodní právo veřejné a soukromé	19
Hlava II: Vývoj mezinárodního práva na pozadí vývoje mezinárodního systému	21
1. Starověké a středověké „světové společenství“	21
2. Novověký mezinárodní systém	22
2.1 Tradiční mezinárodní systém	22
2.2 Formování současného mezinárodního systému	24
2.3 Současný mezinárodní systém	27
2.4 Koexistence systémů tradičního a současného mezinárodního práva	32
2.5 Specifika mezinárodního systému 20. století	34
Hlava III: Vztahy mezinárodního práva k navazujícím či příbuzným společenským jevům a normativním systémům	36
1. Vztahy k zahraniční a mezinárodní politice	36
2. Vztahy k náboženství	37
3. Vztahy k mezinárodní morálce	38
4. Vztahy k mezinárodní zdvořilosti	39
5. Vztahy k ideologii	40
5.1 Ideologie lidských práv	41
6. Vztahy k přirozenému právu	42

Hlava IV: Vývoj výuky mezinárodního práva v Československu a v České republice	44
1. Přehled autorů učebnic a základních pedagogicky využívaných děl do roku 1989	44
2. Názory československých učebnic a vědy mezinárodního práva mezi světovými válkami	46
3. Československé učebnice v období let 1948–1989	50
4. Současný stav	52
Hlava V: Poměr mezinárodního a vnitrostátního práva	54
1. Názory nauky	54
1.1 Expozice problému	54
1.2 Monistická a dualistická učení	55
1.3 Poměr mezinárodního a vnitrostátního práva a zásada svrchované rovnosti	56
1.4 Kritika monismu s primátem vnitrostátního práva	57
1.5 Kritika monismu s primátem mezinárodního práva	58
2. Poměr mezinárodního a vnitrostátního práva očima práva mezinárodního	60
2.1 Výlučnost a nadřazenost mezinárodního práva	60
2.2 Důsledky různých typů koexistence pravidel mezinárodního a vnitrostátního práva z hlediska mezinárodního práva	61
3. Poměr mezinárodního a vnitrostátního práva očima práva vnitrostátního	63
3.1 Způsoby recepce mezinárodního práva	64
3.2 Recepce různých forem mezinárodního práva	65
3.3 Stupeň právní síly norem mezinárodního práva v právu vnitrostátním	67
3.4 Způsoby řešení konfliktu mezi vzájemně neslučitelnými pravidly	68
4. Poměr mezinárodního a vnitrostátního práva v Československu a České republice	69
4.1 Situace v období od vzniku Československa do počátku 90. let	69
4.2 Vývoj v 90. letech a současný stav	71
4.3 Článek 10 Ústavy v praxi českých ústavních orgánů	75

Hlava VI: Subjekty mezinárodního práva	77
1. Pojem subjektu mezinárodního práva	77
2. Státy	79
2.1 Statický rozměr subjektivity	79
2.2 Dynamika subjektivity států	84
3. Zvláštní politické jednotky s dílčí subjektivitou	94
4. Mezinárodní organizace	96
5. Jednotlivec	100
5.1 K subjektivitě jednotlivce z právně filosofických hledisek	101
5.2 K subjektivitě jednotlivce z hlediska platného mezinárodního práva	103
5.3 Skupiny jednotlivců	108
6. Mezinárodní jednotky bez mezinárodněprávní subjektivity	109
Hlava VII: Prameny mezinárodního práva	112
1. Pojem, klasifikace, zvláštnosti	112
2. Systém pramenů	116
3. Mezinárodní smlouva	117
4. Mezinárodní obyčej	121
4.1 Mezinárodní obyčej jako statický jev (forma mezinárodního práva)	122
4.2 Mezinárodní obyčej jako dynamický jev (normotvorný proces)	126
5. Poměr smlouvy a obyčeje	128
6. Desuetudo (vyjití normy z užívání)	130
7. Kodifikace mezinárodního práva	132
8. Obecné zásady právní	137
9. Jednostranné právní akty	139
9.1 Jednostranné akty států	139
9.2 Akty mezinárodních organizací	140
10. Soudní rozhodnutí a názory nauky mezinárodního práva	142
11. Ekvita	144
Hlava VIII: Pravidla mezinárodního práva	146
1. Pojem a klasifikace	146
2. Materiální a procesní pravidla	147
3. Obecná (univerzální), partikulární (regionální) a lokální pravidla	147
4. Dispozitivní a kogentní pravidla	150

5. „Hard law“ a „soft law“	155
6. Zásady a konkrétní pravidla	158
7. Časová působnost pravidel mezinárodního práva	161
Hlava IX: Mezinárodněprávní odpovědnost	164
1. Pojem	164
2. Soudobá proměna institutu mezinárodní odpovědnosti	165
3. Porušení mezinárodněprávního závazku	168
4. Přičitatelnost jednání nebo opomenutí státu	170
5. Okolnosti vylučující protiprávnost	172
6. Škoda (újma)	174
7. Postižený (poškozený) subjekt	175
8. Reparace	176
9. Odpovědnost za mezinárodní zločin a mezinárodní delikt	178
10. Odpovědnost za škodlivé následky činností nezakázaných mezinárodním právem	181
Hlava X: Donucení v mezinárodním právu	186
1. Pojem	186
2. Návaznost na jiné instituty a zásady mezinárodního práva	187
3. Klasifikace donucovacích opatření	188
4. Hlavní znaky donucení v současném mezinárodním právu	191
5. Retorze	192
6. Represálie	193
7. Sebeobrana (legitimní obrana)	196
8. Sankce Rady bezpečnosti OSN	199
Hlava XI: Systém mezinárodního práva	205
1. Systém a systemizace	205
2. Příklady systémového přístupu	205
3. Menší rozvinutost systému mezinárodního práva	206
4. Subsystémy mezinárodního práva	207
5. Systémový model mezinárodního práva	209
5.1 Komplexní instituty	209
5.2 Odvětví	209